

Det kongelige Justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Postadresse:
Ulefossveien 55
3710 Skien

Sentralbord: 35 00 35 00
Direkte linje: 35 00 30 35
Telefaks: 35 00 36 30
E-post: postmottak@sthf.no

Deres ref.: 2010009890 ES TSA/bj
Vår ref.: 2010/1885- 2
Dato: 06.01.2011

Høring – utvidelse av virkeområdet for strafferettslige særreaksjoner for utilregnelige som begår vedvarende og samfunnskadelig kriminalitet

Psykiatrisk klinikk, Sykehuset Telemark HF, ønsker med dette å avgi sin høringsuttalelse.

Generelt vil vi bemerke at forslaget synes å innebære til dels stor endringer når det gjelder de oppgaver/utfordringer som skal ivaretas i det psykiske helsevernet. Følgende kritiske bemerkninger er etter vårt syn aktuelle:

- Det dreier seg om at en ny, sammensatt gruppe personer med betydelig kriminell tilleggsproblematikk, blir styrt mot observasjon, håndtering og behandling i psykisk helsevern.
- Det er usikker og lite dokumentert effekt av behandling av personer i denne gruppen innen psykisk helsevern.
- Det psykiske helsevernet er dårlig rustet til å kunne gjennomføre tilstrekkelige kontrolltiltak, og er på langt nær dimensjonert for å håndtere denne gruppen alene, jf NOU: 2010:3.
- Etter vår vurdering vil det ikke være tilstrekkelig med et regionalt tilbud for gruppen. Med sikte på fremtidig rehabiliteringsmulighet vil det være helt vesentlig med god lokal behandling, adekvate kontrolltiltak og oppfølging i kommunen.
- Dersom en større gruppe pasienter i fremtiden blir dømt til tvunget psykisk helsevern, innebærer dette en ikke ubetydelig risiko for økt stigmatisering av pasienter med psykiske lidelser.
- Politi og rettsvesen vil i følge forslaget kunne legge "føringer" mht behandling i sykehus og utvidet bruk av tvunget psykisk helsevern. Det bør etter vårt syn først og fremst være behandlingsfaglige vurderinger som skal ligge til grunn for hvem som skal observeres og behandles i det psykiske helsevernet.

Mulige forslag til endrete tiltak innenfor dagens lovverk:

- Man bør i større grad vektlegge helhetsvurderingen ved opprettelse av tvungent psykisk helsevern. Ved en sikkert påvist alvorlig sinnslidelse og betydelig kriminell aktivitet, bør blant annet voldsrisiko i større grad vektlegges ved vurdering av farekriteriet, jf psykisk helsevernloven §3-3, §3-5.1-3.ledd.
- Retten bør i større grad benytte eksisterende muligheter for å få gjennomført en full judisiell observasjon i institusjon, slik at man får en bedre vurdering av spørsmålene om tilregnlighet og soningsdyktighet.
- Politiet bør bruke sin rett som offentlig tutor når det gjelder pasienter som begjæres innlagt til tvungent psykisk helsevern, og sørge for bedre informasjon med viktige komparentopplysninger, slik at vurderingene og vedtakene om opprettelse av tvungent psykisk helsevern blir bedre begrunnet.
- Det bør overveies å utvide tilbudet i kriminalomsorgen med sikte på en mer differensiert oppfølging av personer som ikke fyller kriteriene for tvunget psykisk helsevern, og åpnes for bedre kontrolltiltak og oppfølging utenfor institusjon.

Med vennlig hilsen

Jostein Todal
klinikkjef